

Паспорт проекту «Рослини – символи України»

Назва: Рослини – символи України.

Керівник проекту: Гребельна Олеся Пантелеймонівна.

Учасники проекту: 6 клас.

Тип проекту: творчий, міжпредметний (біологія, музичне мистецтво, література), груповий, середньотривалий (1 місяць).

Навчальний предмет: біологія.

Мета проекту:

- збагатити учнів відомостями про рослини – символи України та донести до них їх символічний зміст, встановити зв'язок між літературою, музикою, біологією і природознавством;
- формувати в учнів життєві компетентності і навички пошукової діяльності, уміння досліджувати матеріали;
- розвивати пізнавальні інтереси до вивчення традицій українського народу, удосконалювати вміння працювати з додатковою літературою, розвивати творчі здібності учнів, вміння робити висновки, презентувати свої дослідження;
- виховувати у дітей глибокі почуття любові до рідної землі, її культури, побуту, символів і звичаїв, пізнавальний інтерес до історії української нації, бажання примножувати родинні традиції, берегти свою націю, почуття патріотизму, турботливого ставлення до природи, самостійність.

Завдання проекту:

- вивчити основні рослини – символи України;
- ознайомитися із звичаями і традиціями, які пов'язані з цими рослинами;
- ознайомитися із легендами про походження назв цих рослин.

Продукт проектної діяльності: плакат, презентації, брошура.

Групи: 4 групи («Волошки», «Мак», «Барвінок», «Калина»).

Етапи роботи над проектом

I. Підготовчий

II. Планування роботи

III. Досліджувальна діяльність

IV. Результати

V. Захист проектів

VI. Оцінка проекту і результатів роботи

Питання проекту:

Чому калину, мак, волошку, барвінок вважають символом?

Як ці рослини використовували в побуті, обрядах, медицині?

Народна творчість про рослини – символи.

Рослини – символи з легенд.

Актуальність: Кожна людина завжди з великою любов'ю і душевним трепетом згадує місце, де народилася, де минуло її дитинство. То родинне вогнище, маленька батьківщина кожної людини, де живуть мама і тато, бабуся і дідусь, сестри і брати. І якщо скласти маленькі батьківщини кожного з нас, вийде велика держава Україна. Україна – наша земля, рідний край. Наша країна з багатовіковою історією, мальовничою природою, чарівною піснею і мудрими талановитими людьми. Звичайно, у кожного народу є свої улюблені речі, дерева, рослини. Мак, калина, барвінок, волошки – невіддільні від українського народу. Народні символи – це те, що найбільше любить і шанує народ. В одних народів їх більше, в інших менше. Називаючи народний символ, можна дізнатися, про яку країну йде мова. Про народні символи складено багато пісень і легенд, вони використовуються в обрядах, звичаях. Їх вишивають на сорочках, рушниках. Народні символи – це наші святині, це наші обереги. Обов'язок кожного українця – знати, примножувати, не забувати і передавати нащадкам традиції, звичаї свого народу.

Та чи добре ми знаємо, які рослини є символами України?

УРОК-ЗАХИСТ ПРОЕКТІВ

Тема: Рослини-символи України

Мета: створити умови для:

- формування в учнів життєвих компетентностей і навичків пошукової діяльності, уміння досліджувати матеріали; збагачення відомостями про рослини – символи українського народу та їх символічний зміст;
- розвитку пізнавального інтересу до вивчення традицій українського народу; удосконалення вмінь працювати з додатковою літературою, індивідуально та в групах, вміння оцінювати; розвитку творчих здібностей;
- виховування у дітей глибоких почуттів любові до рідної землі, її культури, побуту, символів і звичаїв; пізнавального інтересу до історії української нації, бажання примножувати родинні традиції, берегти свою національну символіку та культуру; почуття патріотизму, турботливого ставлення до природи; самостійності.

Обладнання: листки оцінювання, віночок, квіти, мультимедійний комплекс.

Тип заняття: урок – захист проектів

Хід заняття

I. Організаційний етап

II. Повідомлення теми та мети уроку

Чимало є рослин-символів в Україні. А якщо себе запитати, чи багато ми про них знаємо?

Якщо державні символи України назве без проблем кожен і зможе пояснити їх значення, то про народні символи переважна більшість забуває, а якщо і згадає, то пояснити, що вони означають, зможе далеко не кожен.

У народі кажуть: «Хто не дбає про коріння, той і не збере насіння.»

На протязі місяця у школі проходив проект «Оце мій світ. Моя тут Україна». Ми працювали над проектом «Рослини – символи України».

Перед вами були поставлені завдання:

- вивчити основні рослини – символи;
- ознайомитися із звичаями і традиціями, які пов'язані з цими рослинами; легендами про походження назв цих рослин;
- значення цих рослин.

III. Захист проектів

Споконвіку шанують в Україні квіти. Нема жодної української хати, біля якої дбайливі руки господині не влаштували б яскравих квіткових острівців. Вони милують око, ніжно хвилюють душу, міцно прив'язують наші серця до рідної домівки.

Наші предки обожнювали квіти. Квіти – постійні супутники нашого життя. Вони – на клумбах, у кімнаті, на газонах. Вони на вишиваних рушниках, скатерках. Ними розмальовують печі, стіни осель. А

ще квіти є на нашому національному одязі, символізуючи доброту, щирість душі. Квіти на рукавах сорочки оберігають від хвороби, злого ока.

Та особливим оберегом в Україні завжди був і є вінок. Це не просто краса, а «знахар душі». Бо в ньому є чарівна сила, що біль знімає, силу береже. Плетіння віночка – то своєрідна наука. Потрібно знати, з яких квітів і коли плести, яке зілля з яким вплітати поруч.

Кожна мати дуже ретельно підходила до плетіння віночка для своєї доньки, всього в віночку дванадцять квіток, і кожна з них є оберегом. Всі ви для мене є дітьми тому мені б хотілося сплести сьогодні віночок. Але потрібно знати які квіти вплітати і що вони символізують

До віночка вплітаються:

- квіти яблуні, калина, безсмертник, деревій, соняшник, чорнобривці; барвінок; любисток; волошка; ромашка; червоний мак; хміль.

У нас вже є віночок з деякими квітами.

Серед квітів найпочесніше місце належало деревію - символ нескореності.

Ромашка – ця квітка приносить не тільки здоров'я, а й добро та ніжність. Вплітають її з гронами калини, з вусиками хмелю – символу гнучкості й розуму.

Безсмертник у віночку – символ здоров'я, він лікує багато хвороб, хоча на вигляд дуже скромний. Але кожна квіточка, якою б тендітною вона б не була, потрібна людям.

Соняшник – символ Сонця, праці й достатку, сили і добробуту. Він – чи не найсильніший серед квітів... Крім цього соняшник символізує Батьківщину: як соняшник повертає за Сонцем свою голову, так і людина думкою, словом і ділом звернена до своєї Вітчизни. Як Сонце для соняшника – єдиний і незамінний орієнтир, так і для людини Батьківщина – єдина і найвища цінність.

Але в віночку не вистачає квітів.

Кожна група досліджувала певну квітку, яку обов'язково вплітають у віночок.

Тож розповісти нам і презентувати свій проект я запрошую першу групу «Волошки».

Група «Волошки» захищає свій проект у вигляді плакату.

Після захисту учні ставлять запитання до групи.

- *Що вам найбільше сподобалося при роботі над проектом?*
- *Як ви гадаєте, що вам найкраще вдалося в проекті?*
- *Чого ви навчилися?*

До віночка вплітаємо квіти волошки. Інші групи оцінюють роботу групи «Волошки».

До виступу запрошую другу групу «Мак».

Група «Мак» презентує свій проект у вигляді презентації.

Після захисту учні ставлять запитання до групи.

- *Що вам найбільше сподобалося при роботі над проектом?*
- *Як ви гадаєте, що вам найкраще вдалося в проекті?*
- *Чого ви навчилися?*

До віночка влітаємо квіти маку. Інші групи оцінюють роботу групи «Мак».

До виступу запрошую третю групу «Барвінок».

Група «Барвінок» презентує свій проект у вигляді презентації.

Запитання до групи. Оцінювання презентації групи.

До віночка влітаємо квіти барвінку.

До виступу запрошую четверту групу «Калина».

Група «Калина» презентує свій проект у вигляді брошюри.

Запитання до групи. Оцінювання.

До віночка влітаємо калину.

Вінок – це не тільки сплетені у коло квіти, гілочки. Для завершення його прикрашання використовували стрічки. Кожна дівчина знала послідовність вплітання стрічок у віночку.

Діти по черзі влітають стрічки.

Про це, юний друже, повинен ти знати:

Коричнева стрічка – земля, наша мати.

Вона в нас єдина, вона найрідніша

Коричнева стрічка – вона найміцніша.

Ми хочем, аби ви усі зрозуміли:

Ці жовті стрічки – наше сонечко миле.

Воно дає світло, дарує тепло.

Без сонця життя б на землі не було.

Дві стрічки: зелена і темно-зелена –

Це юність, краса. Це природи знамена.

Зелена трава і зелені листочки –

Дві стрічки зелені ми маєм в віночку.

Дві стрічки: блакитна і синя, темніша-

Це небо і води. Хай будуть чистіші.

Дай Боже, щоб ми вберегли їхню суть.

Нам небо і води здоров'я дають.

Оранжева стрічка – м'яка паляниця.

Це й колос достиглого жита, пшениця.

Дивись, як оранжева стрічечка сяє,

Рум'яна, як хліб, й нам про хліб нагадає.

А ця, фіолетова, те означає,

Що розум людський ще надій не втрачає

На те, що послухаєм розум і Бога,

На те, що щасливі ми будемо з того.

Малинова стрічка або малинова

Про щедрість сказати своє хоче слово,
Про те, що не можна усе тільки брати,
Що треба навчитись і щедро давати.
Багатство й достаток – рожева ця стрічка.
Багатство пора вже нам мати за звичку.
Достаток з рожевої стрічки всміхатись
Нам буде, як праці не будем боятись.
Якщо ви в віночок стрічки білі вплели,
То треба, щоб душу свою берегли.
Перлини душі ви збирайте в намисто,
Душа хай, як білі стрічки, вона буде чиста.

IV. Оголошення оцінок. Підсумок уроку

Ми завершили віночок - наш оберіг. Я хочу, щоб він оберігав вас.

Давайте ми підведемо підсумок нашої роботи

Мак, калина, барвінок, волошки – невіддільні від українського народу. Народні символи – це те, що найбільше любить і шанує народ. Про народні символи складено багато пісень і легенд, вв. Їх вишивають на сорочках, рушниках. Народні символи - це наші святині, це наші обереги. Обов'язок кожного українця – знати, примножувати, не забувати і передавати нащадкам традиції, звичаї свого народу.

V. Рефлексія

Продовжіть речення.

Робота над проектом була для мене корисна, тому що...